

**Speekselvloed en behandeling. (Kan een verschijnsel zijn bij PLS)
"met dank aan een pls-ervaringsdeskundige op dit gebied voor deze info"**

Mensen produceren ca. twee liter speeksel per dag en schijnen ca. 600 keer per dag te slikken.

Een teveel aan speeksel zou het gevolg kunnen zijn aan onvoldoende automatisch slikken.

Speekselvloed is een zeer hinderlijk verschijnsel waarvoor geen geheel bevredigende oplossing beschikbaar is.

Speekselverlies, vooral langs de mondhoeken kan daar het gevolg van zijn. Een andere factor die tot speekselverlies kan leiden is, zwakte van de mond- en lipmusculatuur waardoor de mond onvoldoende gesloten wordt gehouden.

- Vermindering van de speekselvorming kan bereikt worden via behandeling met geneesmiddelen die een atropine-achtige werking hebben. Deze remmen echter de maag-darmeristaltiek waardoor constipatie kan ontstaan.
- Deze medicijnen kunnen verhoging van oogboldruk glaucoom veroorzaken en bij oudere mannen met prostaathypertrofie urineretentie.
- Indien toch tot toediening van een dergelijk preparaat wordt besloten kan men het best ter voorkoming van constipatie beginnen met lactulosesiroop of eventueel een ander laxerend middel. Twee of drie dagen later neemt men dan b.v. amitriptyline 10 mg 1-3 maal daags.
- Vermindering van de speekselproductie kan ook bereikt worden door uitwendige bestraling van de speekselklieren aan beide zijden. Deze vorm van behandeling is omstreeks 1920 door lord Brain in het London Hospital geïntroduceerd, doch nadien verlaten wegens bijwerkingen. Dit laatste was het gevolg van niet betrouwbare dosimetrie. Nadien werden door bestraling van tumoren in de mond- en keelholte meer gegevens verkregen over de uitval van de speekselklieren. De gegeven dosis in die gevallen was veel hoger dan de hier voorgestelde. Volgens radiotherapeut Blank van het Academisch Medisch Centrum in Amsterdam kunnen de speekselklieren d.w.z. de gladula parotis, het eenvoudigst worden bestraald met snelle elektronen (10-12 MeV) beperkte veldgrootte (10-7 cm) en een dosis(per klier d.w.z. per gelaatzijde) van tweemaal 6 Gray in de week. Hiervoor moet de patient tweemaal naar het ziekenhuis komen. Per keer duurt de behandeling ca. 10 min. Indien nodig kan dit schema 1-2 maal worden herhaald. Het effect van de bestraling treedt vrijwel direct op en duurt ca. 4-6 manden.
- Bijwerkingen zijn te verwaarlozen. Smaakverlies en huidreactie zullen bij deze dosering niet optreden. Kortdurend zal de haargroei in het bestraalde huidgebied verminderen. Bij de meeste mensen ontstaat pijn in de speekselklieren. Deze pijn verdwijnt binnen vierentwintig uur en kan zonodig behandeld worden met pijnstillers.
- Doorsnijding van de innervatie van de speekselklieren heeft weinig aanhangers.

Bron:

Dr.F.G.I.Jennekens

Dr.J.M.B.V. de Jong

